

Hvad socialisterna förkunna

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Hvad Socialisterna förkunna.

En upplysning till Svenska folket.

Vi skola här anföra socialisternas egna ord och tillse hvart deras läror leda. Läs en och dömen sedan!
Först hufvudpunkten uti deras program och det slutliga mål hvartill de sträfvat, hvilket återfinnes som stående motto uti Tidningen Socialdemokraten.

Aftryck ur tidningen Socialdemokraten:

Staten öfvertager produktionen, d. v. s. jorden och alla öfriga produktionsmedel skola blifva allas gemensamma egendom.

Hvad menas nu med dessa ord? Jo, att du jordegare, du bonde eller torpare, du får ej ega någon jord. Det hemman du af fädren ärfvt eller själf förvärfvt, det torp du upptagit och den mark du odlat, det får ej vara ditt eget, du får ej lämna det till dina efterkommande. Nej, det skall tillhöra alla. Det skall tagas ifrån dig. Du handtyrkare får ej ega din verkstad eller drifva ditt yrke för egen räkning. Du mjölnare får ej ega din qvarn, du får ej mala för egen räkning. Du bergsman får ej ega din grufva, din masugn, din smedja. Du fiskare får ej ega ditt fiskevatten, du skeppare, du varfsegare, du skogsegare, du får ej ega ditt fartyg, ditt varf, din skog. Du uppfinnare, du får ej till din egen fördel använda din uppfinning. Nej, *allt* skall tillhöra *alla* eller, som det med andra ord kallas, staten, d. v. s. socialisternas stat. Denna stat skall reglera allt arbete, den skall bestämma hvars och ens andel. Alla skola arbeta lika mycket, antagligen högst 8 timmar. Alla skola hafva lika del, den late med den flitige, den omtänksamme med den vårdslöse, den kunnige med den okunnige, den rättsinnade med den orättträdige.

När detta blifver genomfördt då lofva socialdemokraterna ett *himmelrike på jorden*, d. v. s. deras himmelrike, då behöfvas inga lagliga äktenskap, hvar och en eger rätt att tillfredsställa sina begär. Staten skall taga hand om barnen. Huru skall detta utföras? Alltid måste det ske genom några personer. Men hvilka skulle då de samvetsgranne män vara uti staten, som opartiskt skulle verkställa och reglera allt detta, hvartill en visdom och föresyn minst lika stor som vår Herres skulle behöfvas? Jo, förmodligen just de, som kring land och rike nu kringspida dessa läror, eller deras likar.

Denna återgång till råhetens tillstånd, detta våld emot naturen våga dessa folkuppviglare förkunna! Hvilken höjd af dårskap eller okunnig egenkärlek! Ligger det icke nedlagdt utom hos menniskan äfven hos alla lefvande varelser en diktan och traktan efter sitt eget, en åstundan att bygga sitt eget bo, en kärlek till sin afkomma och sin hemvist! För att kunna sätta dessa läror i verket skys inga medel af socialistledarne, somliga drifna af egennyttan begagnande det som lefvebröd, andra af begär att komma sig upp och några af inbilskhet och sjuklig känslighet.

Hvad de säkrast tro skall föra dem till målet är den allmänna rösträtten. Derfor är denna äfven det lockbete hvarmed de söka fånga den stora allmänheten. Men om detta skulle dröja för *länge* eller slå felt, hafva de äfven, t. ex. å det stora rösträttsmötet vid Lilljans, förklarat att de ej sky våldsamma medel för att »tilltvinga sig sina fordringar» blott arbetarne vilja »släppa till skinnnet». Der uppmanades till öppet uppror med ord såsom dessa, »att lyktarmarne kunde äfven begagnas till annat än hänga lyktor uti». Derfor söka de äfven att på alla sätt utså hat och missnöje samt framkalla nöd och elände. De förespegla ett samhällstillstånd der endast lycka och kärlek skall råda. Och detta vilja de uppnå genom att *så hat*. Men som *sådden* är så blifver äfven *skörden*. Se här huru de sjelfve uttrycka sig:

Ur Socialdemokraten för den 9 Juni 1890:

Kristligt hat. O, hvad jag hatar dig, du moderna *samhällsordning*, du, som prester och kolportörer med hädisk förmåtenhet kalla »kristlig», men som *jag* kallar djäfvulsk.

— O, hvad jag hatar dig, du ociviliserade, pänningdyrkande *storbondehop*, du, som väl begriper, att du för en kanna mjölk kan tillbyta dig ett halft stop brännvin, men just icke begriper något mer håller. *Joh. Nylander.*

Det jäser. Vid sågverken förspörjas för närvarande inga strejktendenser, men det jäser under den till utseendet lugna ytan. De misslyckade strejkerna, som under året gått af stapeln, hafva kanske nog i någon mån afkyldt det heta modet, men hvad som blifvit frukten är hat — den viktigaste faktorn för störtandet af det nuvarande systemet, hvilket börjat släppa i fogarna. Det, hatet, skall växa till *likt en draksädd* och, när organisationen blifvit utvecklad, när den blifvit en *makt*, blifva den sporre, som skall bringa slafvarne i harnesk mot sina dödsfiender, de värdige uppehållarne af det nuvarande usla tillståndet, och föreskrifva dem lagar.

Tidningen Proletären i Norrköping yttrar ungefär följande:

För oss äro protektionisternas eller frihandlarnes välde ungefär detsamma, men för vår del skulle vi dock föredraga *frihandlarnes*, emedan det snarare leder till elände.

Ur Socialdemokraten för den 18 Juni:

Det fins ingen annan väg än den som socialdemokratien här först på allvar slagit in på: att söka lägga tyngdpunkten för den *verkliga* samhällsmakten *utom* de officiella och lagliga »statsmakterna», i en stark, af klassmedvetandet genomträngd *arbetareorganisation*. Till öfverklassriksdagen kan skickas pionärer, som från talarestolen der vända sig ut till folkets massor, i upplysande och agitatoriskt syfte. Vi äro förvisso de siste att vilja förringa vigten af att folket verkligen har *några* representanter i den falska »folkrepresentationen»; men *afgörandet*, drifkraften framåt, skall aldrig komma från voteringslapparne på Riddarholmen. Det kan icke bli en ändring till ett bättre, utan att vid sidan af den mer eller mindre »lagligt» sammansvindlade resa sig *andra* samhällsmakter, som en dag till denna kunna ställa frågan: hvilken är starkare, du eller jag?

Jordbruksslafvarne. Rörelsen bland jordbruksarbetarne för förkortad arbetstid har tvungit fram *Aftonbladet* till några uttalanden i den vanliga ärkeförsigtiga, och därför intetsägande stilen.

Den stora »arbetarvänliga» tidningen varnar de under legostadgan stående för strejk. Det kan ju vara praktiskt förståndigt som ställningen är, fast vi visst inte för vår del gå in på, att »en arbetsinställelse, som börjar med kontraktsbrott, alltid börjar illa». Denna grundsats offerar fullständigt verklig, materiel rätt för formalistisk bokstafs rätt. Med dess tillhjälp kan hvarje qvarhållande i det eländigaste slafveri försvaras. Nej, vi säga tvärtom med den nuvarande blodlösa liberalismens af helt annan malm stöpta föregångare, den stora revolutionens män, att *mot tyranni är rätten till uppror i permanent*, likgiltigt om herskaren har bundit sina slafvar med trohetseder, kontrakter eller hvad det vara må.

Som af dessa anföranden synes vädja socialisterna till öppet våld, obekymrade om följderna för dem, som möjligen kunna låta bedraga sig af deras tal, såsom vid upploppen i Malmö, der straffet drabbade dessa förledda med flerårigt straffarbete. Men det är just detta de vilja, ty då så de ju hat.

Huru mycken aktning socialisterna hafva för andras tro och andras känslor kan synas af följande lilla utdrag:

Ur Socialdemokraten för den 27 Maj:

En ny lokal för idiotiskt svammel invigdes pingstdagen här i staden. Det nya templets namn är Johannis kyrka och den tjänstförrättande invigaren var svenska fetisch tjenareskråets jordiske herre och mästarerkebiskop Sundberg. Detaljer öfverflödiga, om de också kunde vara roliga nog.

Om du är lutheran eller katolik, frireligiös, metodist eller baptist, skulle du vilja att din tro, dina känslor så hånas, så beles? Äfven den som förnekar hvarje högre väsen, all tillvaro utom den jordiska borde dock hafva någon aktning och hänsyn för olika tänkande.

Socialisterna predika frihet men hylla i verkligheten tyranniet. Icke tillåta de arbetets frihet, icke tankens eller känslans frihet. Se här nedan, huru de betrakta dem, som vilja råda öfver sin egen arbetskraft och sjelfva bestämma sina handlingar samt ej slafviskt lyda socialisternas befallningar.

Ur Socialdemokraten:

Hvad är en strejkbrytare? En strejkbrytare är det uslaste kräk som lefver på jorden. Han är mer trolös än den, som för pengar förråder sitt land till fienden. Han är uslare än en far eller mor, som säljer sin sextonåriga dotter till den rike vållustingen. Han är fegare än den son, som ser sin far drunkna utan att våga kasta sig i sjön för att hjälpa honom. Det fins icke ett djur, som handlar så uselt som den människa, hvilken förråder sina kamrater i deras kamp för tillvaron, för bättre ekonomiska lifsvilkor.

Och det torde passa på strejkbytarens karaktäristik, hvad Runeberg säger om Sveaborgs förrädare, med en liten förändring:

Tag allt hvad mörker fins i graf
och allt hvad kval i lif

och bilda dig ett namn däraf
och det strejkbrytare gif —

Aldrig hade väl författaren till Fänrik Ståls sägner, den mest fosterländske och frihetsälskande skald samt hatare af *allt tyranni*, kunnat drömma om, att hans ord skulle användas för att *främja tyranniet* och hindra folk att försörja sig och sin familj.

Nu nog med utdrag ur socialisternas tal och skrifter. Det anförda bör vara tillräckligt att visa det deras läror leda blott till våld och förtryck af några få och sedan till en allmän lättja och försöfning, ty hvad skulle sporra människan till arbetsamhet, omtanke och nya uppfinningar och förbättringar, om den, som gjorde det, icke hade någon nytta eller gagn deraf. *Möjligt* vore ett sådant tillstånd, endast om alla människor vore som englar. Men då behöfdes det hvarken stat, lagar eller styrelse — *och inga socialistledare heller*. *Omöjligt* är det därför att för *beständande* genomföra socialdemokraternas stat. Men, under försöket dermed kan obotlig skada tillfogas hela landet, ja vårt bestånd såsom fritt och sjelfständigt folk kan genom inbördes split och strid tillintetgöras och vi gå samma öde till mötes som Finland.

Mycket kan vara att ändra och förbättra uti det nuvarande samhällsskicket, många olyckor och lidanden att lindra, många missförhållanden att afhjälpa, många oförrätter att utplåna, men ej sker det genom att utså *hat* människor emellan och att afskaffa familjen, eganderätten och fosterlandskärleken. Icke skulle människorna blifva lyckligare då utan tvärtom. Bättre är att hålla på vårt eget fosterland och eganderätten till detsamma åt oss sjelfve, ty enligt socialisternas åsigt borde ryssar, kineser eller negrer hafva lika mycken rätt dertill som vi. Tvärtom må så många som möjligt af Sveriges innevånare få sin egen lilla del deraf, sin egen torfva att bygga och bo uppå. Derföre må vi ock se till att ej stora vidder af vårt land komma i händerna på *utländska oansvariga aktiebolag* hvarigenom vi sjelfva blott blifva utländingens skattskyldige undersåtare. Detta, att hvar och en må få sitt eget, skola vi arbeta uppå och tillräckligt stora vidder och obrukade marker finnes ännu för långa tider. I den riktningen må vi söka föra lagstiftningen. Då arbeta vi till folkets och fosterlandets *gagn* och ej till dess *förderf*.

Se här nedan huru en landsortstidning betraktar frihandeln och socialismen.

Ur Tidning för Falu län och stad:

Frihandel och socialism. Om man rätt gifver akt på frihandels grundsatser och dessas konsekvenser, skall man finna, att de helt naturligt utmynna i — socialism. Konkurrensen bör vara fri, heter det, men denna till ordalydelsen så oskyldiga sats öfversättes lämpligen med en annan: den starkaste har rätt. Frihandel betyder sålunda ett fullständigt lössläppande i dess råaste form af allas strid mot alla, som samhället dock har till en af sina viktigaste uppgifter att dämpa. Kan någon under sådana förhållanden undra på, att tanken vaknat på en sådan organisation, som den socialismen afser? Hela dess innebörd är ju tanken att genom borttagande af personlig egendom och personlig vinst göra slut på den allt för våldsamma »konkurrensen». Ju vildare frihandels strid för lifvet rasar, ju lifvigare blir derför också behöfvet af — socialism.

Protektionismen är från denna synpunkt sedt ingenting annat än ett försök att reglera och minska konkurrensen samt derigenom mildra kampen för tillvaron. Den blir derigenom äfven den enda motståndare till socialismen, som med något hopp om framgång kan upptaga striden. Ty som sagdt, det är den hejdlösa »fria» konkurrensen, som hos de många små och svaga, hvilka måste duka under i densamma, väcker benägenhet för socialismen. Frihandeln, som håller denna fria konkurrens vid makt, bär sålunda ansvaret, ty de läror, som af socialisterna framställas, och det sätt, hvarpå detta sker, måste i grund och botten förefalla alla vanliga människor föga tilltalande.

»Staten öfvertager produktionen, d. v. s. jorden och alla öfriga produktionsmedel skola blifva allas gemensamma egendom», predikar Socialdemokraten dagligen, och innebörden af denna lära behöfver icke så vidlyftigt utläggas. Den kan kortast betecknas dermed, att ingen skall ega ett tak öfver hufvudet eller en klut på sig, som han kan kalla sin egen. Så väl det ena som den andra äro endast ett lån af staten, som det ligger i dess d. v. s. kamraternas fria skön att återtaga när som helst. Vi skola nu ej tala om jordegendomen, ty endast tanken på våra talrika bönder med små egna torfvor bringar socialismens anhängare till raseri. »O, hvad jag hatar dig du ociviliserade penningdyrkande bondehop, som väl begriper, att du för en kanna mjölk kan tillbyta dig ett halft stop brännvin, men just ej begriper mer heller», utbrister Socialdemokraten för den 9 juni detta år.

Se der, hvad den lära för i skölden, som under den gångna tiden vunnit en allt för stor utbredning bland vår arbetarebefolkning! Vi hafva lagt våra läsare dessa saker under ögonen, emedan vi önska, att de må noga pröfva sina handlingar. Det är ej nog med ansvaret för en hel mängd omhuvfvingar i det politiska och ekonomiska lifvet, ifall man bidrager till frihandels seger. Ännu tyngre blifver det ansvar, som uppstår genom det kraftiga, om också medelbara handtag, man derigenom gifver socialismen. Man må ej glömma, att vid valet 1887 socialistledarne i Stockholm helt cyniskt sjelfva förklarade, att man borde rösta med frihandlarne endast för att påskynda samhällets upplösning.

Må derför vid nu blifvande riksdagsmannaval, hvar svensk man noga betänka sig, att han ej genom sin mening eller sin röst bidrager till att för tomma löften offra verkligheten, sin och de sinas lycka och förkofran.

Väljen derföre till riksdagsmän sådane, som vilja omhulda det Svenska arbetet och den svenske arbetaren och sätta det svenska folkets verkliga lycka och välgång före allt annat, och som tro att vi oberoende af utländingen, genom vår **egen kraft** kunna bereda vårt eget väl inom eget land.

Severus.

